

Predmet C-689/21**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku u skladu s člankom 98. stavkom 1. Poslovnika Suda Europske unije****Datum podnošenja:**

16. studenoga 2021.

Sud koji je uputio zahtjev:

Østre Landsret (Danska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

11. listopada 2021.

Tužiteljica:

X

Tuženik:

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Predmet glavnog postupka

Tužba kojom se traži poništenje odluke Udlændinge- og Integrationsministerieta (Ministarstvo za useljništvo i integraciju, Danska) (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) od 31. siječnja 2017. kojom se proglašava da je tužiteljica X izgubila dansko državljanstvo, i zahtjev za vraćanje predmeta na ponovno odlučivanje. Pred Østrem Landsret (Žalbeni sud regije Istok, Danska) o predmetu se odlučuje u prvom stupnju.

Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na pitanje je li protivno članku 20. UFEU-a to što je tužiteljica X izgubila dansko državljanstvo (građanstvo)¹ po sili zakona² kada je navršila 22 godine. Istodobno s danskim državljanstvom izgubila je status koji proizlazi iz članka 20. UFEU-a o građanstvu Unije te je u glavnom postupku nesporno da se primjenjuje pravo Unije.

¹ Napomena prevoditelja: izrazi „indfødsret” („državljanstvo”) i „statsborgerskab” („građanstvo”) rabe se kao sinonimi u danskom tekstu.

² Napomena prevoditelja: danski tekst rabi latinski izraz *ex lege*.

Predmet i pravna osnova zahtjeva

Zahtjev je upućen na temelju članka 267. drugog stavka UFEU-a i odnosi se na tumačenje članka 20. UFEU-a u vezi s člankom 7. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja) kako su te odredbe posljednji put protumačene presudom Suda od 12. ožujka 2019., Tjebbes i dr. (C-221/17, EU:C:2019:189).

Prethodna pitanja

1. Protivi li se članku 20. UFEU-a u vezi s člankom 7. [Povelje] zakonodavstvo države članice, poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku, na temelju kojeg se državljanstvo te države članice načelno gubi po sili zakona nakon navršene dobi od 22 godina u slučaju osoba rođenih izvan te države članice koje nikada nisu živjele u toj državi članici i koje ondje nisu ni boravile, u okolnostima koje upućuju na blisku povezanost s tom državom članicom, iz čega proizlazi da osobe koje nemaju još neko državljanstvo druge države članice gube svoj status građanina Unije i s njime povezana prava, uzimajući u obzir da iz zakonodavstva o kojem je riječ u glavnom postupku proizlazi da:

- (a) se pretpostavlja da bliska povezanost s državom članicom postoji, konkretno, nakon ukupno godinu dana boravka u toj državi članici,
- (b) ako je zahtjev za zadržavanje državljanstva podnesen prije navršene dobi od 22 godina, odobrenje za zadržavanje državljanstva države članice može se ishoditi pod blažim uvjetima i u tu svrhu nadležna tijela moraju ispitati posljedice gubitka državljanstva, i
- (c) nakon što osoba o kojoj je riječ navršši 22 godine, državljanstvo se može ponovno steći samo prirođenjem, pod brojnim određenim uvjetima, uključujući uvjet neprekidnog boravka u toj državi članici tijekom duljeg razdoblja, iako se trajanje boravka može u određenoj mjeri skratiti za bivše državljanke te države članice?

Navedene odredbe prava Unije i sudska praksa Suda

Članak 20. UFEU-a

Članak 7. Povelje

Presuda Suda od 12. ožujka 2019., Tjebbes i dr. (C-221/17, EU:C:2019:189), osobito t. 41., 42. i 48., u vezi s točkama 9. i 22., kao i presuda od 2. ožujka 2010., Rottmann (C-135/08, EU:C:2010:104).

Navedene odredbe međunarodnog prava

Europska konvencija o državljanstvu od 6. studenoga 1997. (u daljnjem tekstu: Konvencija o državljanstvu); članak 7. stavak 1. točka (e)

Navedene odredbe nacionalnog prava

Prije presude u predmetu Tjebbes

Pročišćeni tekst Zakona o danskom državljanstvu (Pročišćeni tekst zakona br. 422 od 7. lipnja 2004.) (u daljnjem tekstu: Zakon o državljanstvu). Pobjana odluka iz glavnog postupka donesena je na temelju pravila o gubitku danskog državljanstva po sili zakona u dobi od 22 godina, određenog člankom 8. Zakona o državljanstvu koji je na dan donošenja navedene odluke glasio:

„Članak 8.: Osoba rođena u inozemstvu koja nikada nije živjela u Kraljevini Danskoj i koja ondje nije boravila u okolnostima koje upućuju na blisku povezanost s Danskom gubi dansko državljanstvo kad navrší 22 godine, osim ako tako ostaje bez državljanstva uopće. Ministar nadležan za izbjeglice, migrante i integraciju ili osoba koju on za to ovlasti, može, međutim, kada je zahtjev podnesen prije tog datuma, omogućiti zadržavanje državljanstva.”

Iz teksta te odredbe proizlazi da, u trenutku navršavanja 22 godina danski državljani s dvojnim državljanstvom koji su rođeni u inozemstvu, a koji nisu živjeli u Danskoj i nisu boravili u Danskoj u okolnostima koje upućuju na povezanost s tom državom, gube dansko državljanstvo kad navršé 22 godine. Međutim, prije navršene 22 godine te osobe mogu Ministarstvu uputiti zahtjev za zadržavanje danskog državljanstva.

Ta je odredba prvotno uvedena Zakonom br. 123 od 18. travnja 1925. Njome se željelo spriječiti prijenos danskog državljanstva, s generacije na generaciju, na osobe u inozemstvu koje ne poznaju Dansku niti su s njom povezane.

Zahtjev za zadržavanje danskog državljanstva mora se podnijeti između 21. i 22. godine. U pogledu vremena podnošenja zahtjeva, Ministarstvo obrađuje zahtjeve za potvrdu o danskom državljanstvu (takozvani „dokaz danskog državljanstva”) bez obzira na to kada se zahtjev podnese i bez obzira na to je li zahtjev podnesen prije navršavanja 21 godine, između 21. i 22. godine ili nakon što je osoba navršila 22 godine. U skladu s praksom Ministarstva, ocjena može li se državljanstvo zadržati mora se donijeti što bliže dobi od 22 godina, zbog čega, na primjer, zahtjevi podneseni prije dobi od 21 godine mogu predstavljati samo temelj za uvjetnu potvrdu o državljanstvu. Da bi bio prihvaćen, zahtjev se ipak mora podnijeti prije no što osoba na koju se odnosi navrší 22 godine.

Okružnica o prirođenju (Okružnica o prirođenju br. 10873 od 13. listopada 2015., kako je izmijenjena Okružnicom br. 9248 od 16. ožujka 2016.):

Na temelju članka 44. stavka 1. Grundlova (Temeljni zakon ili Ustav) strani državljanin može steći državljanstvo samo na temelju zakona (prirođenjem). Bivši danski državljani koji su dansko državljanstvo izgubili na temelju članka 8. stavka 1. Zakona o državljanstvu moraju stoga načelno ispunjavati opće uvjete za stjecanje danskog državljanstva na temelju zakona (prirođenjem), odnosno, među ostalim, uvjete koji se odnose na dugotrajni boravak, dob, narav, dugovanja prema tijelima javne vlasti, ekonomsku neovisnost, zaposlenje, poznavanje danskog jezika i danskog društva, kulture i povijesti. Međutim, uvjet boravka može se ublažiti bivšim danskim državljanima koji su izgubili dansko državljanstvo na temelju članka 8. stavka 1., a pored navedenoga, dozvola boravka odobrit će se, na zahtjev, stranom državljaninu koji je prethodno imao dansko državljanstvo, osim ako to pravo nije isključeno zbog nekog drugog razloga. Odbor za useljeništvo Folketinga (danski parlament) odlučuje o tome može li se odstupiti od općih uvjeta boravka i može li se državljanstvo ponovno steći.

Nakon presude u predmetu Tjebbes

Nakon presude u predmetu Tjebbes, donesene 12. ožujka 2019., odnosno nakon donošenja odluke od 31. siječnja 2017. koja je predmet glavnog postupka, Ministarstvo je u informativnoj obavijesti od 11. listopada 2019. smatralo da na temelju te presude treba izmijeniti pravila Zakona o državljanstvu koja se odnose na gubitak danskog državljanstva.

Uzimajući navedeno u obzir, članak 8. stavak 1. Zakona o državljanstvu je u sadašnji tekst izmijenjen Zakonom br. L 63 od 28. siječnja 2020. o izmjeni Zakona o danskom državljanstvu; međutim članak 8. je sastavljen na isti način kao ranije, tek uz izmjenju jedne zamjenice (*som/der*). Suprotno tomu, **pripremnim aktima** koji se odnose na tu zakonodavnu izmjenju iz 2020. izražava se želja za pojašnjenjem, s obzirom na to da se njima predviđa da, prilikom ispitivanja zahtjeva za potvrde o zadržavanju danskog državljanstva, Ministarstvo treba uzeti u obzir brojne dodatne čimbenike u svrhu pojedinačnog ispitivanja učinaka, u odnosu na pravo Unije, gubitka danskog državljanstva i, prema tome, građanstva Unije, osobito jesu li ti učinci proporcionalni svrsi tog gubitka (odnosno interesu osiguravanja da se zadrži stvarna veza između danskih državljanina i Danske). U praksi, prema mišljenju Ministarstva, presudom u predmetu Tjebbes upućuje se na to da se prilikom ispitivanja zahtjeva podnositelja za potvrdu o zadržavanju danskog državljanstva moraju također uzeti u obzir čimbenici koji tog podnositelja zahtjeva povezuju s drugim državama članicama Unije; na primjer, bi li gubitak građanstva Unije osobi na koju se on odnosi izazvao poteškoće u uzdržavanju obitelji ili zadržavanju profesionalne povezanosti u jednoj državi članici (ili više njih), koja je već uspostavljena ostvarivanjem prava građanina Unije na slobodno kretanje unutar Europske unije.

U pogledu održavanja zahtjeva iz članka 8., prema kojem se zahtjev za zadržavanje danskog državljanstva mora podnijeti prije navršenih 22 godina, čak i nakon presude u predmetu Tjebbes, iz nacрта zakona o izmjeni proizlazi da Ministarstvo smatra da danski sustav, koji zahtijeva da se zahtjev podnese prije

dobi od 22 godina, omogućuje pojedinačno ispitivanje, kao što to zahtijeva Sud, i da se ne čini da ta presuda zahtijeva mogućnost takvog ispitivanja u bilo koje doba. Ministarstvo stoga smatra da se toj presudi ne protivi održavanje pravila, poput onog predviđenog člankom 8. stavkom 1. Zakona o državljanstvu, kojim se od danskih državljana rođenih u inozemstvu koji nikada nisu živjeli u Danskoj i koji nikada nisu ondje boravili u okolnostima koje upućuju na povezanost s Danskom zahtijeva da zahtjev za zadržavanje danskog državljanstva podnesu prije navršene 22 godina života.

Navedena nacionalna praksa

U pogledu mogućnosti dopuštenja zadržavanja državljanstva, iz upravne prakse proizlazi da, čak i ako osoba nikada nije živjela u Danskoj, kao prvo, ona neće izgubiti dansko državljanstvo ako je, prije navršene 22 godine, boravila u Danskoj najmanje godinu dana. U takvom se slučaju smatra da je dotična osoba blisko povezana s Danskom u smislu prve rečenice članka 8. stavka 1. Kao drugo, razdoblja boravka kraća od godine dana ne mogu dovesti do gubitka danskog državljanstva ako je boravak izraz „posebno bliske povezanosti s Danskom”. Prema pripremnim aktima, tu može biti riječ o vojnoj službi, pohađanju danskog pučkog otvorenog učilišta, vježbeništvu ili ponavljajućem odmoru u određenom trajanju. Kao treće, u okolnostima u kojima bi se dansko državljanstvo obično izgubilo na temelju te odredbe, Ministarstvo može, u skladu s člankom 8. stavkom 1. drugom rečenicom, odobriti poseban izuzetak koji omogućuje zadržavanje državljanstva na temelju zahtjeva podnesenog prije dobi od 22 godine, o čemu će se odlučivati u svakom pojedinačnom slučaju. Osobitu važnost u toj ocjeni imat će poznavanje danskog jezika, trajanje razdobljâ odmora u Danskoj i općenito kontakt s Danskom, na primjer, korespondencijom s rođacima iz Danske ili kontaktom s danskim krugovima u inozemstvu.

Upravna praksa nije se promijenila nakon presude u predmetu Tjebbes iako se nakon zakonodavne izmjene do koje je došlo nakon te presude, pojedinačno ispitivanje učinaka gubitka danskog državljanstva, a time i gubitka građanstva Unije, u odnosu na pravo Unije, sada također provodi i u svim slučajevima pod uvjetom da je zahtjev podnesen u dobi između 21 i 22 godine.

Kratki prikaz činjenica i glavnog postupka

- 1 Osoba X rođena je 5. listopada 1992. u Sjedinjenim Američkim Državama; majka joj je Dankinja, otac državljanin SAD-a, a od rođenja ima dansko i američko državljanstvo. Osoba X u Sjedinjenim Američkim Državama ima dvoje braće, od kojih jedan ima dansko državljanstvo, a u Danskoj nema roditelje ni braću ili sestre.
- 2 Osoba X, koja nikada nije živjela u Danskoj, 17. studenoga 2014. podnijela je Ministarstvu, nakon što je navršila 22 godine, zahtjev za zadržavanje danskog državljanstva (građanstva).

- 3 Na temelju informacija iz zahtjeva, Ministarstvo je utvrdilo da je X boravila u Danskoj najviše 44 tjedna prije nego što je navršila 22 godine. Osoba X je također izjavila da je u Danskoj boravila pet tjedana nakon 22.-og rođendana i da je u 2015. bila članicom danske nacionalne košarkaške reprezentacije. Osoba X također je istaknula da je 2005. provela između tri i četiri tjedna u Francuskoj. Ništa ne upućuje na to da je osoba X usto boravila drugdje na području Europske unije.
- 4 Odlukom od 31. siječnja 2017. Ministarstvo je objavilo da je osoba X izgubila dansko državljanstvo kada je navršila 22 godine, u skladu s člankom 8. stavkom 1. prvom rečenicom Zakona o državljanstvu, te da nije moguće primijeniti odstupanje predviđeno člankom 8. stavkom 1. drugom rečenicom tog zakona jer je njezin zahtjev za zadržavanje tog državljanstva podnesen nakon što je navršila 22 godine.
- 5 Osoba X je podnijela je tužbu protiv te odluke Ministarstva kojom traži poništenje odluke i vraćanje predmeta na ponovno odlučivanje.
- 6 Nakon izmjene Zakona o državljanstvu 28. siječnja 2020., po donošenju navedene presude u predmetu Tjebbes, Ministarstvo je smatralo da bivši danski građani, koji su 1. studenoga 1993. ili kasnije navršili 22 godine, a koji su podnijeli zahtjev za zadržavanje njihova državljanstva prije dobi od 22 godina i koji su primili odluku o gubitku državljanstva na temelju (tadašnjeg) članka 8. Zakona o državljanstvu, čime su također izgubili građanstvo Unije, mogu podnijeti zahtjev za ponovno razmatranje njihova zahtjeva. Međutim, osoba X nije podnijela zahtjev za zadržavanje danskog državljanstva prije no što je navršila 22 godine te stoga nije mogla, prema mišljenju Ministarstva za useljništvo i integraciju, ishoditi ponovno razmatranje njezina predmeta, a time ni pobijane odluke od 31. siječnja 2017.

Ključni argumenti stranaka glavnog postupka

- 7 Osoba X tvrdila je da je članak 8. stavak 1. Zakona o državljanstvu, koji se odnosi na gubitak danskog državljanstva po sili zakona, suprotan članku 20. UFEU-a u vezi s člankom 7. Povelje.
- 8 U prilog toj tvrdnji osoba X tvrdila je da je automatski gubitak predviđen tom odredbom, na koji se uopće ne primjenjuju iznimke, neproporcionalan, čak i ako se tom odredbom nastoji postići legitimni i objektivni cilj održavanja stvarne veze i očuvanja posebnog odnosa solidarnosti i dobre vjere između države članice i njezinih državljana.
- 9 U skladu s tom odredbom, dansko državljanstvo koje se izgubilo kada je osoba navršila 22 godine može se ponovno steći samo u okviru općeg sustava prirođenja.

- 10 Zakonodavstvom o kojem je riječ ne predviđa se jednostavan način prekida ili produljenja roka nakon kojeg može doći do gubitka. Međutim, iz presude u predmetu Tjebbes proizlazi da pravila o gubitku državljanstva mogu biti proporcionalna samo ako su, kao u toj presudi, povezana s vrlo jednostavnom mogućnošću ponovnog stjecanja tog državljanstva, što ne postoji u navedenom danskom propisu. Pored navedenoga, u skladu s danskim pravom, do ponovnog stjecanja državljanstva ne dolazi *ex tunc*. Mogućnost ponovnog stjecanja državljanstva predviđena danskim pravom stoga ne predstavlja toliko jednostavnu mogućnost ponovnog stjecanja danskog državljanstva da bi se ispunio zahtjev proporcionalnosti iz prava Unije, kao što je to proizašlo iz presude u predmetu Tjebbes.
- 11 Ministarstvo ističe da članak 8. stavak 1. Zakona o državljanstvu koji se odnosi na gubitak danskog državljanstva po sili zakona na temelju nepostojanja povezanosti s Danskom nije suprotan članku 20. UFEU-a u vezi s člankom 7. Povelje.
- 12 U prilog toj tezi Ministarstvo tvrdi da se danska pravila o gubitku državljanstva kada osoba o kojoj je riječ navršši 22 godine temelje na legitimnim razlozima i da su proporcionalna. Pri ocjeni zakonitosti i proporcionalnosti danskih pravila treba uzeti u obzir činjenicu da države članice moraju raspolagati širokom marginom prosudbe kada utvrđuju uvjete stjecanja i gubitka državljanstva.
- 13 Ocjena zakonitosti i proporcionalnosti članka 8. stavka 1. Zakona o državljanstvu za osobe, poput osobe X, koje su u vrijeme podnošenja zahtjeva već navršile 22 godine, treba se temeljiti na sveobuhvatnoj ocjeni danskih pravila o gubitku i ponovnom stjecanju državljanstva. Stajalište je danskog zakonodavca da osobe koje su rođene u inozemstvu, a koje nisu neko znatnije razdoblje živjele ili boravile u Danskoj, dok rastu postupno gube odnos odanosti i solidarnosti i povezanost s Danskom te da je stoga osobito proporcionalno razlikovanje njihova pravnog položaja prije no što navršše dob od 22 godina i nakon toga. Stoga se odredbom članka 8. utvrđuje razumna i proporcionalna vremenska granica od 22 godine prije gubitka državljanstva po sili zakona za osobe koje su rođene i odgojene u inozemstvu i koje inače uopće nisu boravile u Danskoj tijekom duljeg razdoblja prije dobi od 22 godina. Osoba koja je rođena u Danskoj i koja je stekla dansko državljanstvo rođenjem nije obuhvaćena stavkom 8. Zakona o državljanstvu. To znači da takva osoba ne može po sili zakona izgubiti dansko državljanstvo, čak i ako napusti Dansku ubrzo nakon rođenja pa stoga nije ni živjela ni boravila u toj zemlji najmanje godinu dana. Proporcionalnost gubitka državljanstva po sili zakona za osobe koje su navršile 22 godine mora se ocjenjivati s obzirom na prilično blaga pravila o zadržavanju državljanstva do dobi od 22 godina.
- 14 Člankom 8. stavkom 1. Zakona o državljanstvu općenito se jamči određeni stupanj solidarnosti i odanosti Danskoj osoba s danskim državljanstvom, kao i dovoljna povezanost s tom zemljom. U presudama u predmetima Tjebbes i Rottmann to je priznato kao legitimno razmatranje koje države članice mogu uzeti u obzir prilikom ocjene treba li se izgubiti državljanstvo, čime se također gubi i

građanstvo Unije. Legitimnost uzimanja u obzir takvih čimbenika prilikom ocjene treba li građanin izgubiti državljanstvo podupire i međunarodno javno pravo (vidjeti članak 7. stavak 1. točku (e) Konvencije o državljanstvu). Pored navedenoga, tu legitimnost i proporcionalnost potvrđuje činjenica da ministar za useljništvo i integraciju može, na temelju konkretne ocjene, nakon zahtjeva podnesena prije isteka roka iz članka 8. stavka 1. prve rečenice Zakona o državljanstvu, odnosno između 21. i 22. godine, dopustiti da se državljanstvo zadrži bez obzira na navedeno.

- 15 Također, člankom 8. stavkom 1. Zakona o državljanstvu, kako je sastavljen nakon presude u predmetu Tjebbes, osigurava se pojedinačno ispitivanje posljedica gubitka danskog državljanstva, i time gubitka građanstva Unije, u odnosu na pravo Unije, za osobe koje su u trenutku podnošenja zahtjeva mlađe od 22 godine. Stoga, prilikom ispitivanja zahtjeva podnesenih prije dobi od 22 godine, u skladu s člankom 8. stavkom 1. drugom rečenicom Zakona o državljanstvu u njegovoj trenutačnoj verziji, Ministarstvo mora ocijeniti, s obzirom na pravo Unije, jesu li učinci gubitka državljanstva podnositelja zahtjeva proporcionalni svrsi tog gubitka. Pri toj se ocjeni također uzimaju u obzir čimbenici koji povezuju podnositelja zahtjeva s drugim zemljama Unije. Tim se pravilima konkretno osigurava ispunjavanje zahtjeva utvrđenog točkom 41. presude u predmetu Tjebbes.
- 16 Nadalje, pri ocjeni proporcionalnosti članka 8. stavka 1. Zakona o državljanstvu, mora se uzeti u obzir mogućnost da osobe koje su navršile 22 godine i koje su po sili zakona izgubile dansko državljanstvo ponovno steknu to državljanstvo ako su ispunjeni određeni uvjeti, uključujući zahtjev posjedovanja dozvole stalnog boravka i zahtjeve boravka. Podnošenjem predmeta Odboru za useljništvo danskog parlamenta kako bi se izjasnio o mogućnosti odustajanja od tih zahtjeva i o tome je li moguće ponovno stjecanje državljanstva, posljedice gubitka mogu se pojedinačno ocjenjivati s obzirom na to treba li se državljanstvo ponovno steći.

Kratki pregled obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 17 Iz članka 8. stavka 1. prve rečenice Zakona o državljanstvu, u njegovoj prethodnoj verziji i u verziji koja je trenutačno na snazi, proizlazi da danski državljanin s dvojnim državljanstvom, koji je rođen u inozemstvu, koji nije živio u Danskoj i koji ondje nije boravio u okolnostima koje upućuju na blisku povezanost s Danskom te koji, prije no što je navršio 22 godine, nije zatražio zadržavanje svojeg danskog državljanstva, gubi to državljanstvo kada navršši 22 godine. Ako osoba na koju se to odnosi nema državljanstvo države članice Unije, ona će time izgubiti i svoje građanstvo Unije.
- 18 Nakon navršene 22 godina državljanstvo se može ponovno steći samo u okviru općeg sustava prirođenja.

- 19 Prema mišljenju Østre Landsreta (Žalbeni sud regije Istok), smisao presude u predmetu C-221/17, Tjebbes, osobito onaj točaka 41., 42. i 48., u vezi s točkama 9. i 22. te presude, nije jasan.
- 20 U tom kontekstu i s obzirom na sadržaj presude u predmetu Tjebbes, Østre Landsret (Žalbeni sud regije Istok) također utvrđuje da postoji tolika nesigurnost u pogledu usklađenosti s člankom 20. UFEU-a, u vezi s člankom 7. Povelje, automatskog gubitka državljanstva (i stoga građanstva Unije) - na koji se uopće ne primjenjuju iznimke a do kojeg dolazi na temelju članka 8. stavka 1. prve rečenice Zakona o državljanstvu ako je dotična osoba navršila 22 godine uz istodobno otežano ponovno stjecanje danskog državljanstva prirođenjem nakon što je navedena osoba navršila 22 godine - da se pitanja o tome trebaju uputiti Sudu.
- 21 Kao prvostupanjski sud u ovom predmetu, Østre Landsret (Žalbeni sud regije Istok) utvrđuje, s obzirom na navedeno, da je Sudu Europske unije potrebno uputiti prethodna pitanja.

RADNI DOKUMENT